

© Deze tekst is auteursrechtelijk beschermd.

TITEL: Bespreking Kurzweil 3000 Pro 9.04

AUTEUR: Dirk Callebaut, remedial teacher en docent UA-CNO,
vrijwillig medewerker Die's-lekti-kus vzw

Datum: april 2006

Kurzweil 3000 Pro 9.04

Van het bekende tekst-naar-spraakprogramma Kurzweil 3000 is onlangs, naar jaarlijkse gewoonte, de nieuwe vertaalde versie verschenen.

Met Kurzweil 3000 Professional (Scan & Leerversie) kunnen papieren documenten ingescand worden. De automatische tekstherkenning (OCR) wordt accuraat en uitermate snel voltooid. Onmiddellijk daarna kan de tekst met een aangenaam klinkende computerstem voorgelezen worden tegen een regelbare snelheid. De woorden die het programma voorleest, worden met twee kleuren gemarkeerd. Daarbij blijft de bladspiegel van de originele tekst integraal behouden. Dat is typerend voor Kurzweil 3000.

Niet alleen ingescande papieren teksten kunnen worden voorgelezen, maar ook pagina's op het Internet of nog andere digitale documenten in de gebruikelijke formaten.

Een voorleesprogramma is uiteraard een handig hulpmiddel voor wie ernstige problemen heeft met lezen. Vooral wanneer er lange of moeilijke teksten moeten gelezen worden of ingestudeerd, bewijst tekst-naar-spraak goed diensten. Voorleesprogramma's verhogen dus de zelfredzaamheid van de gebruiker, net zoals tekstverwerkers dat doen of overhoorprogramma's, digitale woordenboeken en zo verder.

Kurzweil 3000 onderscheidt zich van de overige voorleesprogramma's die er op de markt zijn door een uitgebreid gamma mogelijkheden en opties. Die vormen een waar arsenaal aan hulpmiddelen die het studeren vergemakkelijken. Dat gaat van vertalende en verklarende woordenboeken over fluostiften en samenvattingsfuncties tot uitgebreide annotatiemogelijkheden. Daartoe behoren bladwijzers, gele kleefnotities, voetnoten en tekstballonnen, eventueel in gesproken vorm. Verder is het mogelijk om de voorgelezen tekst als mp3 of wav op te slaan, en is er o.a. ook homofonaanduiding en woordvoorspelling voorzien.

Nieuwigheden

Kurzweil 3000 beschikt standaard over RealSpeakstemmen voor Nederlands, Frans, Engels, Duits, Italiaans, Noors, Spaans, Zweeds – een zeer ruim aanbod. Met de huidige versie kunnen binnen eenzelfde tekst verschillende talen gesproken worden. Dat heb je nodig als er op een werkblad bijvoorbeeld Nederlandse zinnen plus de Franse vertaling staan. Na markering van de bewuste passages, worden alle woorden netjes voorgelezen met de juiste stem. Voor het vreemde talenonderwijs is dat natuurlijk een interessante mogelijkheid!

Ook tekstballonnen vormen een nieuwigheid. Met tekstballonnen kan de leerkracht notities toevoegen aan een tekst. Ze kunnen automatisch voorgelezen worden en kunnen zowel informatie of instructies bevatten, als open vragen of meerkeuzevragen. Een extra optie dus om lees- en studeerbegeleiding en zelfs evaluatie in te bouwen in het tekstmateriaal. Daar heeft de leerling baat bij, maar de leerkracht evenzeer.

Kurzweil 3000 is uitgerust met een logboek. Daarin wordt per gebruiker netjes opgeslagen op welk tijdstip er welke activiteit uitgevoerd werd, welke tekst gelezen werd enz. Voor wie de 'struikelende lezer' begeleidt wordt is dat relevante informatie. Ook bij onderzoek of wetenschappelijke studie is het logboek een bijzonder waardevolle aanvulling. Voor leerkrachten is het logboek bovendien een bijkomend middel (naast bestandsbeveiliging en functievergrendeling) om bedrog bij toetsen en examens te voorkomen. Kurzweil 3000 is in dat opzicht is een zeer veilig programma.

Aan de spellingcontrole is er een overzichtsvenster toegevoegd waarin alle fouten worden opgelijst, met vermelding van hun frequentie. Identieke fouten kunnen zo sneller gecorrigeerd worden. (Frequente identieke fouten kunnen op deze manier makkelijk opgespoord worden, zodat ze in MS Word rechtgezet kunnen worden met de functie 'autocorrectie')

Naast deze praktische verbeteringen zijn er ook een aantal opmerkelijke verfijningen die eerder technisch van aard zijn.

Zo kunnen ingescande bestanden vanaf versie 9.04 moeiteloos gesplitst worden of samengevoegd. Het bestandsbeheer verloopt daarmee vlotter dan voorheen.

Documenten die niet via Kurzweil werden ingescand, kunnen door Kurzweil 3000 Pro automatisch geconverteerd worden naar het KES-formaat. Dat levert aanzienlijke tijdswinst op.

Voor een ingescand document kan de zgn.'onderliggende tekst' (voorleestekst of ingescande tekst na OCR) zo nodig gecorrigeerd worden. Voortaan kan dat in een groot venster gebeuren: het werkt vlotter en bespaart tijd.

Naast de Scan en Leerversie (kleur of zwart-wit) bestaat er ook de eenvoudigere en goedkopere Leerversie, die zoals de naam al aangeeft, geen Scangedeelte bevat.

Uitgebreide informatie over Kurzweil 3000 is te verkrijgen via www.sensotec.be . Met de demo kan je de verschillende mogelijkheden van dit veelzijdige pakket 3000 grondig uitproberen.

Dirk Callebaut
24 04 2006